

KLASA: UP/I-344-08/20-03/02

URBROJ: 376-08-20-19

Zagreb, 26. studenog 2020.

Na temelju članka 12. stavka 1. točke 5., članka 18. i članka 20. Zakona o elektroničkim komunikacijama (NN br. 73/08, 90/11, 133/12, 80/13, 71/14 i 72/17) u postupku pokrenutom na zahtjev Fortis Projekt d.d., Zagreb, Nova cesta 184, koje zastupa xy, odvjetnik iz Zagreba, protiv Hrvatskog Telekom d.d., Zagreb, Radnička cesta 21, radi plaćanja troškova sanacije oštećenog kabela, na sjednici održanoj 26. studenog 2020. Vijeće Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti donijelo je

ODLUKU

Odbija se zahtjev za rješavanje spora Fortis Projekt d.d., Zagreb, Nova cesta 184 protiv Hrvatskog Telekom d.d., Zagreb, Radnička cesta 21, radi plaćanja troškova sanacije oštećenog kabela na lokaciji Krvavac, Obala Ante Starčevića 7 temeljem računa broj 9-1-1 od 29. siječnja 2019.

Obrazloženje

Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (dalje: HAKOM) zaprimila je 4. kolovoza 2020. zahtjev Fortis Projekt d.d., Zagreb, Nova cesta 184 (dalje: Fortis Projekt) za rješavanje spora s Hrvatskim Telekomom d.d., Zagreb, Radnička cesta 21 (dalje: HT) radi plaćanja troškova sanacije oštećenog kabela. Navodi da ima status operatora za davanje u najam elektroničke komunikacijske mreže i/ili vodova u Republici Hrvatskoj te da je s HT-om 11. studenog 2014. sklopljen Okvirni ugovor o pristupu i zajedničkom korištenju elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme broj 099/2014 (dalje: Okvirni ugovor) temeljem kojeg se Fortis Projekt koristi elektroničkom komunikacijskom infrastrukturom i povezanom opremom (dalje: EKI) HT-a kako bi u cijevi polagao svoje kabele i vodove te za to plaća novčani iznos. HT je kao vlasnik EKI, obavezan brinuti o održavanju i popravcima iste. Spor s HT-om je nastao uslijed štete koju je HT počinio na način da je ošteti kabel koji je u vlasništvu Fortis Projekta. Dana 6. prosinca 2017. Fortis Projekt je podnio HT-u prijavu smetnji/interventnih radova u EKI na lokaciji Krvavac, Obala Ante Starčevića 7 te je kao vrstu smetnje naveo oštećenje kablenskog zdenca te oštećenje kabela u vlasništvu Fortis Projekt, sukladno člancima 8.3.1. i 8.3.2. Standardne ponude. Do oštećenja kabela i kablenskog zdenca je došlo uslijed radova na EKI, čiji je naručitelj HT. Nakon podnesene prijave na koju se HT nije očitovao, Fortis Projekt je 3. siječnja 2018. elektroničkom porukom najavio sanaciju oštećenog kabela kako bi taj dio trase opet bio u funkciji i kako bi uklonio daljnju štetu koja je prijetila, sve sukladno članku 8.3.3. Standardne ponude, dakle obavijestio je HT o svim činjenicama koje su važne za sanaciju štete te mu je podnio svu potrebnu dokumentaciju (mjerena prije oštećenja, mjerena nakon oštećenja, slike oštećenja, lokaciju oštećenja na karti). Na navedeno se HT nije očitovao. Uslijed pasivnosti HT-a da se pristupi rješavanju problema, kako bi prevenirao daljnje štetne učinke nastale štete, Fortis Projekt je sam izvršio sanaciju nastale štete te je HT-u poslao fakturu za tu sanaciju u iznosu od 101.678,11

kn (račun 9-1-1 od 29. siječnja 2019.). HT je odbio platiti račun s obrazloženjem da mu Fortis Projekt nije najavio izvođenje radova, u kojem slučaju bi navodno izvršio kontrolu prilikom izvođenja radova te da nije dao odobrenje za izvođenje radova. Kao sporno navodi: je li HT nužno morao nadzirati obavljanje radova kako bi račun bio osnovan, je li HT morao dati suglasnost za obavljanje radova te je li HT obavezan platiti račun budući da je Fortis Projekt o svom trošku izvršio popravak nastale štete. Traži s naslova troškova sanacije nastale štete da mu HT plati iznos od 101.678,00 kn uvećano za zakonske zatezne kamate počevši od 28. ožujka 2019. do isplate po stopi koja je čl. 12.1 Zakona o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi, a jednaka je referentnoj stopi HNB-a uvećanoj za 8 postotnih poena.

HT u očitovanju od 14. rujna 2020. osporava nadležnost HAKOM-a te se poziva na čl. 34.b stavak 1. točku 1. Zakona o parničnom postupku (dalje: ZPP). Predlaže odbaciti zahtjev s osnova stvarne nenadležnosti. Podredno, navodi da je nesporno da se Fortis Projekt koristi EKI HT-a kako bi u cijevi polagao svoje kabele i vodove te za to plaća određene novčane iznose HT-u. Također je nesporno da je HT vlasnik EKI i brine o njezinom održavanju i popravcima, dok je Fortis Projekt vlasnik kabela i vodova koji se nalaze u EKI te brine o njihovom održavanju i popravcima. Fortis Projekt je 6. prosinca 2017. dostavio HT-u prijavu smetnje na vlastitom kabelu na obrascu Dodatka 3 tada važeće Standardne ponude HT-a o načinu i uvjetima pristupa i zajedničkog korištenja elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme (dalje: Standardna ponuda). HT je predmetnu prijavu zaprimio te se suprotno navodima Fortis Projekta, 7. prosinca 2017. obratio Fortis Projektu s upitom o eventualno dodatno dostupnim podacima o nastaloj smetnji. Zatražene su dodatne informacije o nastaloj smetnji kako bi HT mogao poduzeti potrebne daljnje radnje, na što je Fortis Projekt odgovorio da nema potrebe. Slijedom takve komunikacije, bilo je za očekivati da će Fortis Projekt izaći na teren i utvrditi o kakvoj je smetnji točno riječ te eventualno poduzeti interventne radove nužne za neometano pružanje usluga, a o provedenim radovima dostaviti HT-u izvješće, sve sukladno članku 8.3.3. Standardne ponude. Međutim, usprkos proceduri definiranoj Standardnom ponudom i ostvarenoj komunikaciji između Fortis Projekta i HT-a, Fortis Projekt nakon elektroničke poruke od 7. prosinca 2017. nije javio HT-u detalje o nastaloj smetnji niti o nužnim interventnim radovima koje je poduzeo kao ni eventualnoj potrebi za aktivnostima HT-a, sve do 3. siječnja 2018. Tek 3. siječnja 2018. dostavlja elektroničku poruku u kojoj navodi da je izvršio uvid na terenu te je utvrdio da je potrebno zamijeniti svjetlovodni kabel u dužini od 4393 m.

Ističe da je sukladno Standardnoj ponudi HT dužan snositi troškove interventnih radova na popravku kabela nužnih za neometano pružanje usluge te da tu obvezu ne osporava, međutim, zamjena segmenta kabela u dužini od preko 4 km i to mjesec dana nakon nastale smetnje, se ne može smatrati interventnim radom nužnim za neometano pružanje usluga, već o sanaciji koja prelazi okvire definiranih prava i obveza koje HT i operator korisnik imaju s osnove nastalih smetnji i pripadajućih interventnih radova. Obzirom da Fortis Projekt sam navodi kako se radilo o prignječenju kabela na jednom mjestu u zdencu, HT pretpostavlja da je prije sporne sanacije, u periodu od mjesec dana (od prijave smetnje do izvršene sanacije) izvršio određene nužne radove otklanjanja nastale smetnje kako bi osigurao pružanje usluge svojim korisnicima (u vidu ispravljanja savijenih kabela u zdencu). Upravo ti radovi bi se mogli smatrati interventnim radovima sukladno Standardnoj ponudi, za koje je HT dužan snositi trošak. Međutim, o takvim radovima Fortis Projekt nije izvijestio HT dostavljanjem izvješća o provedenim radovima sukladno SP niti na bilo koji drugi način. Dalje navodi da Fortis Projekt niti je izradio i dostavio tehničko rješenje HT-u, na što bi se HT sigurno očitovao, niti je najavio točan datum radova u EKI. Štoviše, isključivo temeljem e-maila od 3. siječnja 2020. (pogrešno navedeno 2020. umjesto 2018.), kojim samo obavještava HT da će biti potrebno zamijeniti segment kabela, samovoljno, bez usuglašenog tehničkog rješenja i bez najave, pristupa opsežnoj

sanaciji vlastitog kabela te za isto ispostavlja račun HT-u. Dalje navodi da je, prema informacijama s kojima raspolaže, Fortis Projekt odlučio sanirati segment kabela u duljini od preko 4 km obzirom da se prilikom projektiranja i izgradnje svoje mreže nije pridržavao osnovnih inženjerskih pravila. Naime, ukoliko je Fortis Projekt gradio mrežu s manjim brojem regeneratora i čvorova od optimalnog broja, s ciljem postizanja financijskih ušteda, ali uz rizik mogućih povećanih potreba operativnog održavanja, u tom slučaju se radi o svjesnoj poslovnoj odluci i poslovnom riziku na koji HT nema utjecaj. Smatra da je Fortis projekt poduzeo radove koji se ne mogu smatrati interventnim radovima, izbjegavajući proceduru definiranu SP. Stoga se ni predmetni račun ne može smatrati računom za interventne radove izvedene nakon nastale smetnje, a koji bi bili nužni da se usluga neometano pruža. Nastavno na navod Fortis Projekta kako HT nije zatražio vršenje nadzora nad radovima koji će se provesti, HT ističe da nije niti imao informaciju da će i kada će Fortis projekt vršiti radove. Da je postupio po proceduri, HT bi temeljem usuglašenog tehničkog rješenja i najave radova, mogao odlučiti hoće li vršiti nadzor nad planiranim radovima. Nastavno na navode Fortis Projekta kako je HT počinio štetu na način da je ošteti kabel u njegovom vlasništvu te kako ga nije obavijestio o izvođaču radova ili o mogućoj polici osiguranja, HT ističe kako u periodu kada je smetnja prijavljena nikakvi radovi od strane HT-a ili bilo koje treće strane po nalogu HT-a nisu vršeni. Nisu evidentirani niti radovi bilo kojeg drugog operatora na spornom segmentu dionice. Također, niti jedan drugi operator u istom periodu nije prijavio smetnju na kabelima na spornoj lokaciji niti je HT istu uočio na vlastitim kabelima. Predlaže odbaciti zahtjev zbog stvarne nenadležnosti, a podredno isti odbiti kao neosnovan.

Dana 20. listopada 2020. obavljen je očevid na licu mjesta te je pregledano ukupno 6 zdenaca u kojima je utvrđeno postojanje novog svjetlovodnog kabela (dalje: SVK) u vlasništvu Fortis Projekta dok dva zdenca nije bilo moguće otvoriti. U prvom otvorenom zdencu s betonskim poklopcem ispred adrese: Krvavac, Obala Ante Starčevića 6 (bez oznake zdenca) je pronađen kabel Fortis Projekta koji je provučen kroz mikrocijev te je uz njega pronađena i rezervna mikrocijev. Kabeli u zdencu nisu označeni. U drugom i trećem otvorenom zdencu (prema Kuli Norinskoj) je pronađen kabel Fortis Projekta koji je provučen kroz mikrocijev te je uz njega pronađena i rezervna mikrocijev. Kabeli u zdencu nisu označeni na ispravan način. U četvrtom zdencu na adresi Obala Ante Starčevića 7, koji je otvoren oko 100 m prema Opuzenu od prvog otvorenog zdenca (kod izvoda) pronađena je spojnica s plavim mikrocijevima za koju se pretpostavlja da pripada Fortis Projektu. Nađene su rezervne duljine (šlinge) u dužini od cca 50 m. Kabeli u zdencu nisu označeni na ispravan način. U predmetnom zdencu prema fotodokumentaciji te prema dokumentaciji iz spisa je nastalo sporno oštećenje SVK. U petom zdencu koji se nalazi oko 1 km od četvrtog zdenca prema Opuzenu (uz prugu) je pronađena prazna žuta mikrocijev s oznakom Fortis Projekt te zelena mikrocijev s pripadajućim kabelom i rezervnom duljinom od oko 20m. Kabeli u zdencu nisu označeni na ispravan način. Šesti zdenac nije bilo moguće otvoriti. Sedmi zdenac (uz pružni prijelaz između Krvavca i Kule Norinske) također nije bilo moguće otvoriti. U osmom zdencu (kod pošte u Kuli Norinskoj) pronađena je spojnica u vlasništvu Fortis Projekta i rezervna duljina kabela u mikrocijevi u dužini od oko 40 m, ima na sebi oznaku Fortis Projekta. Nalazi se u zdencu i rezervna mikrocijev. Ostali kabeli nisu označeni.

Usmena rasprava je održana 19. studenog 2020.

Na raspravi je Fortis Projekt izjavio kako je zamjena kabela bila potrebna jer spojnice degradiraju mrežu te bi tijekom godina mreža bila neupotreblijiva, a ugradnjom previše spojnica došlo bi do nepotrebnog povećanja troškova na zamjeni trenutno ugrađene opreme u čvorištima. Radovi su izvršeni 2 mjeseca nakon prijave smetnje, a račun je izdan tek u siječnju 2019. zato što se cijelo vrijeme vodila komunikacija s HT-om oko toga hoće li se priznati računi. Nije dostavljeno izvješće

HT-u o provedenim radovima. Zbog oštećenja kabela, promet je bio ugrožen te je savinuti kabel ispravljen, ali kvaliteta usluge nije bila zadovoljavajuća zbog čega se išlo u predmetnu sanaciju. Od trenutka oštećenja do konačne sanacije nisu se radili nikakvi drugi radovi osim ispravljanja kabela.

HT je na raspravi naveo da je Fortis Projekt prilikom projektiranja mreže uzeo u obzir idealne uvjete te je razmak između regeneratora prevelik u odnosu na mrežu kakvu primjerice ima HT. Način na koji je gradio mrežu je u cilju uštede CAPEX-a, ali prilikom projektiranja u obzir se morala uzeti i eksploatacija mreže koja nosi svoje operativne troškove. Navodi da nije bilo nikakve komunikacije po pitanju izmjene kabela tijekom cijele 2018., a za izvršene radove su doznali tek u siječnju 2019. kad su primili račun. U lipnju 2019. im je dostavljena izvedbeno-tehnička dokumentacija. Također im Fortis nije dostavio izvješće o provedenim radovima po završetku istih sukladno čl. 8.3.3 Standardne ponude. Nadalje, u prosincu 2017. nije bilo odjave smetnje na lokaciji. Također je na raspravi izjavio da Fortis nije izradio tehničko rješenje te isto usuglasio sa HT-om sukladno točki 8.3.3 Standardne ponude.

Nakon provedenog dokaznog postupka HAKOM je utvrdio da zahtjev nije osnovan.

Temeljem odredbe članka 12. stavka 1. točke 6. Zakona o elektroničkim komunikacijama (NN br. 73/08, 90/11, 133/12, 80/13, 71/14 i 72/17, dalje: ZEK), u nadležnosti HAKOM-a je utvrđivanje obveza infrastrukturnim operatorima i rješavanje sporova u vezi sa zajedničkim korištenjem elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme. Temeljem odredbe članka 30. stavka 2. ZEK-a, infrastrukturni operator mora omogućiti operatoru korisniku, uz naknadu i na temelju sklopljenog ugovora, pristup i zajedničko korištenje svoje elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme, a temeljem stavka 10. istog članka, u slučaju spora između infrastrukturnog operatora i operatora korisnika u vezi sa sklopljenim ugovorom o pristupu i zajedničkom korištenju elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme, HAKOM provodi postupak rješavanja spora u skladu s odredbama članka 20. ZEK-a, vodeći pritom računa o odgovarajućim uvjetima pristupa i zajedničkog korištenja iz stavka 2. ovoga članka.

Kako je u konkretnom slučaju sporan iznos naknade za sanaciju oštećenog SVK u vlasništvu Fortis Projekta koji se nalazi u EKI HT-a temeljem sklopljenog ugovora o pristupu i zajedničkom korištenju elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme, temeljem članka 30. stavka 10. ZEK-a HAKOM je stvarno nadležan za rješavanje ovog spora. Stoga nije prihvaćen prigovor HT-a o nadležnosti Trgovačkog suda sukladno članku 34.b st.1.toč.1. Zakona o parničnom postupku.

Izvršen je uvid u dostavljeni Okvirni ugovor o pristupu i zajedničkom korištenju elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme (kabelske kanalizacije) Hrvatskog Telekoma d.d. broj 099/14, sklopljen između stranaka 11. studenog 2014. (dalje: Okvirni ugovor), temeljem kojeg HT kao infrastrukturni operator mora omogućiti Fortis Projektu kao operatoru korisniku uz naknadu i na temelju sklopljenog ugovora, pristup i zajedničko korištenje svoje EKI (kabelske kanalizacije) uz ispunjavanje odgovarajućih uvjeta za pristup i zajedničko korištenje iste. Okvirnim ugovorom ugovorene su faze pružanja usluge (čl. 3.2. Okvirnog ugovora), podrobnije opisane u Standardnoj ponudi HT-a o načinu i uvjetima pristupa i zajedničkog korištenja EKI, koja je sastavni i neodvojivi dio Okvirnog ugovora (čl. 1. Okvirnog ugovora).

Izvršen je uvid u Standardnu ponudu Hrvatskog Telekoma d.d. o načinu i uvjetima pristupa i zajedničkog korištenja elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme (kabelske

kanalizacije) Hrvatskog Telekom d.d., članak 8. Kvaliteta usluge i održavanje, 8.1. Kvaliteta usluge, 8.2. Standardno održavanje, 8.3. Prijava interventnih radova.

Iz elektroničke poruke od 6. prosinca 2017. u 12:49, vidljivo je da je Fortis Projekt prijavio na adresu elektroničke pošte: KAMagents@t.ht.hr, oštećenje kabela u svom vlasništvu, od strane nepoznatog počinitelja, na lokaciji Krvavac, Obala Ante Starčevića 7. Elektroničkom porukom od 3. siječnja 2018., Fortis Projekt obavještava HT da je izvršen uvid na terenu i pregledan je SVK te je utvrđeno da će isti biti potrebno zamijeniti, a radi se o segmentu u dužini od 4393 m te će troškove zamjene fakturirati HT-u obzirom da je oštećenje nastalo tijekom radova vršenih od njima nepoznate strane, koji su se odvijali u kabelskoj kanalizaciji HT-a. U prilogu su mjerenja izvršena 27. prosinca 2016. gdje je vidljivo da je kabel neoštećen i mjerenja izvršena 23. studenog 2017. gdje se vidi da je kabel oštećen na području mjesta Krvavac. HAKOM je izvršio uvid u dostavljena mjerenja od 27. prosinca 2016. i 23. studenog 2017.

Izvršen je uvid u Izvedbeno-tehničku dokumentaciju sanacije SVK u KK T-HT-a za oštećenje u Krvavcu, opis radova na trasi: izvlačenje i uvlačenje kabela za oštećenje SVK Krvavac, 4. lipnja 2019. te račun na iznos od 101.678,11 kn od 29. siječnja 2019. Iz dopisa od 20. ožujka 2019., kojeg je Fortis Projekt poslao HT-u, navodi se kako je sanacija odrađena sukladno pravilima struke te je zamijenjen segment kabela koji je oštećen u kabelskoj kanalizaciji HT-a od spojnice do spojnice, u noćnim satima. Svi obračunati radovi su bili neophodni kako bi se sanacija izvela u potpunosti te su obračunati sukladno cijenama u Standardnoj ponudi. HT u elektroničkoj poruci od 18. lipnja 2020., odgovara kako nema osnove za nadoknadu troškova kompletne dionice koja je mijenjana.

Izvršen je uvid u elektroničku poruku koju je, nastavno na prijavljeno oštećenje, HT poslao Fortis Projektu 7. prosinca 2017. u 10:39, u kojoj HT traži da mu se proslijedi ostatak podataka te u odgovor Fortis Projekta iz elektroničke poruke od 7. prosinca 2017. u 10:58 u kojoj navodi da nema potrebe da izlaze na teren jer su prijavili HT-u samo da postoji oštećenje, a oni će izaći na teren da utvrde točno o čemu je riječ. HT odgovara u elektroničkoj poruci od 7. prosinca 2017. u 11:01 u kojoj se navodi, cit.: „u slučaju potrebe za aktivnostima HT-a molimo da me obavijestite“.

U ovom predmetu je prije svega sporno jesu li radovi sanacije oštećenog kabela u kabelskoj kanalizaciji HT-a izvršeni u skladu s propisanim u Standardnoj ponudi, članku 8.3. - Prijava interventnih radova te u skladu s troškovnikom iz Dodatka 6 Standardne ponude, i posljedično, je li HT u obvezi nadoknaditi navedene troškove.

Člankom 8.1.3. Standardne ponude propisano je, kako bi osigurao kvalitetu usluga koje su predmet ove Standardne ponude, HT će svoje infrastrukturne kapacitete održavati u skladu s Pravilnikom o tehničkim uvjetima za kabelsku kanalizaciju. HT ulaže najbolje napore kako bi parametre kvalitete usluge održao u standardima definiranim važećim propisima. U svrhu osiguranja cjelovitosti pružanja usluga HT će poduzimati neophodne korake za popravak kvara u što kraćem roku.

Člankom 8.3.3. Standardne ponude propisano je, u slučaju interventnih radova, Operator korisnik je ovlašten odmah po slanju obavijesti HT-u pristupiti otklanjanju smetnji na vlastitim kabelima i povezanoj opremi ukoliko je to nužno za neometano pružanje usluga, a HT je obavezan omogućiti Operatoru korisniku pristup kabelskoj kanalizaciji. HT će odlučiti hoće li osigurati nadziranje nad obavljanjem radova. Po završetku radova, Operator korisnik je obavezan dostaviti HT-u izvješće o provedenim radovima. Troškove otklanjanja smetnji na kabelima Operatora korisnika snosi HT sukladno troškovniku koji se nalazi u Dodatku 6 Standardne ponude, osim ako je smetnja uzrokovana

razlozima na strani Operatora korisnika u kojem slučaju troškove otklona smetnji snosi Operator korisnik. Troškove otklanjanja smetnji koje je dužan snositi HT odnose se isključivo na sanaciju oštećenog kabela, a za svako dodatno proširenje i/ili modifikaciju kapaciteta kabela Operator korisnik je dužan izraditi tehničko rješenje te isto usuglasiti s HT-om. U slučaju da je prilikom otklona smetnji/interventnih radova Operator korisnik oštetio infrastrukturu ili kabele drugog operatora, obavezan je otkloniti učinjenu štetu na vlastiti trošak.

HT osporava da su radovi izvršeni u skladu sa Standardnom ponudom jer se zamjena segmenta kabela u dužini od preko 4 km i to mjesec dana nakon nastale smetnje ne može smatrati interventnim radom nužnim za neometano pružanje usluga. Također navodi da Fortis Projekt nije izradio i dostavio tehničko rješenje HT-u na što bi se HT sigurno očitovao, a niti je najavio točan datum radova u EKI već je isključivo temeljem elektroničke poruke od 3. siječnja 2018., kojim samo obavještava HT da će biti potrebno zamijeniti segment kabela, samovoljno, bez usuglašenog tehničkog rješenja i bez najave, pristupio opsežnoj sanaciji vlastitog kabela te za isto ispostavio račun HT-u.

U ovom predmetu je prije svega utvrđeno da je prijava smetnji izvršena u skladu s propisanim u članku 8.3.1. i 8.3.2. Standardne ponude te da je Fortis Projekt temeljem članka 8.3.3. Standardne ponude bio ovlašten po slanju obavijesti HT-u, pristupiti otklanjanju smetnji na vlastitim kabelima i povezanoj opremi ukoliko je to nužno za neometano pružanje usluga, dok je HT u obvezi omogućiti Operatoru korisniku pristup kabelskoj kanalizaciji. Međutim, troškove otklanjanja smetnji koje je HT dužan snositi odnose se isključivo na sanaciju oštećenog kabela (interventne radove). Stoga je u ovom predmetu bilo potrebno utvrditi je li s obzirom na nastalo oštećenje, zamjena segmenta kabela u dužini od 4393 m (zamjena segmenta kabela od spojnice do spojnice) na način kako ju je proveo Fortis Projekt, bila nužna za neometano pružanje usluga, odnosno jesu li izvedeni radovi izvršeni sukladno članku 8.3.3. Standardne ponude.

Nesporno je da je do oštećenja SVK došlo u zdencu br. 4. jer navedeno proizlazi iz dokaza o mjerenjima prije i nakon oštećenja. Fortis Projekt je kao dokaz za obavljene radove dostavio Izvedbeno-tehničku dokumentaciju sanacije SVK u KK T-HT-a za oštećenje u Krvavcu, opis radova na trasi: izvlačenje i uvlačenje kabela za oštećenje SVK Krvavac, oznaka kabela: T_26_04_16:IFP te račun broj 9.1.1. od 29. siječnja 2019. na iznos od 101.678,11 kn.

HT prigovara takvoj sanaciji kao interventnom radu, smatra da je bila nepotrebna jer su prilikom projektiranja mreže uzeti idealni uvjeti te je razmak između regeneratora prevelik u odnosu na primjerice mrežu HT-a. Smatra da je Fortis Projekt gradio mrežu u cilju uštede CAPEX-a, ali se prilikom projektiranja u obzir morala uzeti i eksploatacija mreže koja nosi svoje operativne troškove. Navodi da je u svoju mrežu uključio veću zalihost prilikom projektiranja (regenerate je instalirao na kraćoj udaljenosti jedan od drugog), zbog čega mu je i sanacija jeftinija.

Fortis Projekt obrazlaže zamjenu kabela u segmentu od 4393 m time što spojnice degradiraju mrežu te bi tijekom godina, uslijed ugrađivanja više spojnica, mreža postala neupotrebljiva. Ugradnjom prevelikog broja spojnica došlo bi do nepotrebnog povećanja troškova na zamjeni trenutno ugrađene opreme u čvorištima, a oprema koja je ugrađena je projektirana sukladno trenutnom stanju te posjeduje određene rezerve koje bi se brzo iscrpile s previše ugrađenih spojnica. Tvrdi da je uslijed oštećenja kabela promet bio ugrožen, savnuti kabel je odmah ispravljen, međutim kvaliteta usluge nije bila zadovoljavajuća zbog čega se išlo u predmetnu sanaciju. Smatra da mreža koju koristi HT nije pokazatelj kvalitetne mreže i nije jedina vrsta mreže koja se može izgraditi. Tvrdi da je u mreži

planirana rezerva koja je uračunala vremensko degradiranje mreže, ali unošenjem velikog broja spojnica, to bi bilo prerano iscrpljeno.

Nije sporno da su radovi izvršeni dva mjeseca nakon prijave smetnje 6. prosinca 2017., dok je račun izdan tek u siječnju 2019. Navedeno Fortis Projekt opravdava time što se cijelo vrijeme vodila komunikacija s HT-om oko priznavanja računa. Izvedbeno-tehnička dokumentacija sanacije SVK dostavljena je HT-u tek u lipnju 2019. na poseban zahtjev HT-a. HT osporava bilo kakvu komunikaciju s Fortis Projektom nakon 3. siječnja 2018., za račun su doznali tek u siječnju 2019., kao i za radove koji su izvršeni. Prigovara da Fortis Projekt nije izradio tehničko rješenje i usuglasio ga s HT-om sukladno toč. 8.3.3 Standardne ponude.

U predmetu je utvrđeno da Fortis Projekt nije dostavio HT-u izvješće o provedenim radovima po završetku istih, sukladno čl. 8.3.3 Standardne ponude, što Fortis Projekt opravdava na način da je uvučen isti kabel, istog kapaciteta i kvalitete, dakle ne radi se o dodatnom proširenju i/ili modifikaciji kapaciteta kabela. Međutim, priznaje da je kabel uvučen u drugu cijev u odnosu na prethodni. HT smatra da je time što je novi kabel uvučen u drugu cijev bilo potrebo izraditi tehničko rješenje i usuglasiti s HT-om da bi HT ažurirao tehničku bazu-DDS.

Nadalje, na obavijest Fortis Projekta od 3. siječnja 2018. kojim ga obavještava da je izvršen uvid na terenu te da će biti potrebno zamijeniti SVK u dužini od 4393 m te da će se troškovi zamjene fakturirati HT-u, HT nije odgovorio, a navedeno opravdava činjenicom da ovakva najava nije dio službene procedure Standardne ponude jer se očekuje službena dostava tehničkog rješenja i formalna najava radova za ulazak u EKI HT-a te usuglašavanje tehničkog rješenja prije radova.

HAKOM prije svega navodi da se prilikom izgradnje i polaganja SVK, ostavljaju u zdencima gdje se nalaze optičke spojnice do 20 m rezervnog namotanog kabela, koja služi ne samo za spajanje izvan zdenca nego i kao zaštita u slučaju prekida kabela na trasi kao i za druge buduće potrebe. Navedeno je u skladu s člankom 5. stavkom 4. Pravilnika o načinu i uvjetima pristupa i zajedničkog korištenja elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme (NN 36/16, dalje: Pravilnik). Prilikom izvanrednog prekida kabela na trasi, kao i u drugim slučajevima oštećenja, kabel se povuče i na mjestu prekida se ugradi privremena ili trajna spojnica te se na taj način SVK sanira interventno. Nakon toga, interventna sanacija može postati konačna ili se sanacija može dodatno provesti na način da ostane samo jedna spojnica ili da se zamijeni cijela dionica, kao u predmetnom slučaju.

Fortis Projekt tvrdi da je uslijed oštećenja kabela promet bio ugrožen, međutim, iz mjernih rezultata koji su dostavljeni HAKOM-u je vidljivo da je gušenje bilo povećano cca 5dB OTDR metodom, iz čega proizlazi da promet nije bio ugrožen na način da je došlo do prekida prometa već je došlo do smanjenja propusnosti kabela, što opravdava činjenicu da se sa izvođenjem radova (zamjena cijele dionice) krenulo tek nakon mjesec dana.

U predmetu je nesporno da je Fortis Projekt u cilju izvođenja konačne sanacije izvršio zamjenu cijele dionice kabela od 4393 m, međutim, kako izvedeni radovi nisu interventni radovi predviđeni člankom 8.3.3. Standardne ponude, a troškove koje je dužan snositi HT radi otklanjanja smetnji i sanaciju oštećenog kabela Fortis Projekt nije specificirao, niti je iste moguće utvrditi iz dostavljenog računa, izvedbeno tehničke dokumentacije, kao i svih očitovanja danih u postupku, HAKOM je utvrdio da zahtjev Fortis Projekta nije osnovan. Prije polaganja novog kabela u duljini od 4393 m, Fortis Projekt je bio obavezan postupiti u skladu s člancima 10., 11. i 12. Pravilnika, što uključuje izradu tehničkog

rješenja, najavu radova infrastrukturnom operatoru i obvezan stručni nadzor. Navedeno nije napravljeno.

Zaključno, HAKOM je u ovom predmetu utvrdio da konkretna izmjena segmenta kabela u duljini od 4393 m na način kako ju je proveo Fortis Projekt predstavlja izvođenje sanacije koja nije interventni rad, a kako ista nije provedena u skladu s propisanim u člancima 10., 11. i 12. Pravilnika, Fortis Projekt nema pravo na naknadu troška.

Imajući u vidu sve navedeno, odlučeno je kao u izreci te je time okončan spor pred HAKOM-om.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU: Protiv ove odluke žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor pred Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske u roku 30 dana od dana primitka istog.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Tonko Obuljen

Dostaviti:

1. xy, odvjetnik u odvjetničkom društvu B. M. W. C. d.o.o., Miramarska 24/VIII, 10000 Zagreb – UP - osobnom dostavom
2. Hrvatski Telekom d.d., Radnička cesta 21, 10000 Zagreb – UP- osobnom dostavom
3. U spis